

Sygn. akt I CSK 24/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski (przewodniczący)
SSN Małgorzata Manowska (sprawozdawca)
SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa "D." spółki jawnej w Ł.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "P." w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 marca 2019 r.,
skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 31 sierpnia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

**oddala skargę kasacyjną i zasądza od powódki na rzecz
pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2017 r., Sąd Apelacyjny w (...), w sprawie o zapłatę z powództwa „D.” spółki jawnej z siedzibą w Ł. przeciwko Spółdzielni

Mieszkaniowej „P.” z siedzibą w W., na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 grudnia 2015 r., oddalił apelację.

W sprawie ustalono, będący podstawą rozstrzygnięć, następujący stan faktyczny.

Pozwem z dnia 17 stycznia 2014 r. powódka „D.” spółka jawna w Ł. wniosła o zasądzenie od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej „P.” w W. kwoty 179 317,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty. Tytułem uzasadnienia, powodowa Spółka wskazała, iż dochodzoną w stosunku do pozwanej wierzytelność nabyła od J. C., na podstawie umowy przelewu wierzytelności, a jej źródłem jest roszczenie odszkodowawcze za wyrządzoną przez pozwaną Spółdzielnię szkodę J. C., jako wierzycielowi Spółki N. sp. z o.o. w W.

J. C., na podstawie wykonalnego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w W., w dniu 21 stycznia 2011 r. wniósł do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w W., R. M., o wszczęcie egzekucji kwoty 70 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami, przysługującej mu wobec dłużnika: Spółki N. sp. z o.o., z wierzytelności należnych dłużnikowi wobec Spółdzielni Mieszkaniowej „P.” (postępowanie egzekucyjne, sygn. akt: KM (...)).

Wcześniej jednak, bo w dniu 30 grudnia 2009 r., Spółka N., jako wierzyciel, skierowała do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w W., B. M., wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko swemu dłużnikowi, tj.: Spółdzielni Mieszkaniowej „P.”, celem wyegzekwowania wierzytelności stwierdzonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 grudnia 2009 r., co do należności głównej w wysokości 1 2713 692,14 zł (postępowanie egzekucyjne, sygn. akt: KM (...)).

Komornik B. M. przystąpił do egzekucji z majątku pozwanej, a środki wpływające z tego tytułu były przekazywane na wskazany rachunek bankowy komornika bez udziału pozwanej. W toku postępowania prowadzonego przez B. M. inni wierzyciele N. sp. z o.o. zgłaszali się do tegoż komornika, który stał się właściwy do dalszego prowadzenia egzekucji, jako że pierwszy dokonał zajęcia wierzytelności.

Komornik sądowy R. M., w sprawie o sygn. akt KM (...), dokonał w dniu 21 stycznia 2011 r. zajęcia wierzytelności przysługującej jego dłużnikowi – N. sp. z o.o. w W. wobec Spółdzielni Mieszkaniowej „P.” do wysokości 70 000 zł, tytułem należności głównej oraz 106 846,37 zł tytułem odsetek.

Komornik R. M. zawiadomił o dokonanym zajęciu dłużnika – N. sp. z o.o. oraz trzeciodłużnika – SM „P.”, którą pouczył w dniu 3 lutego 2011 r. o obowiązku złożenia w ciągu tygodnia oświadczenia co do zajętej wierzytelności, w tym w szczególności, czy zajmowana wierzytelność jest już zajęta przez innego komornika. Pozwana odmówiła wykonania zajęcia komorniczego, wskazując, że w innym postępowaniu egzekucyjnym (sygn. akt KM (...)), zainicjowanym wnioskiem Spółki N., wierzytelność ta jest już egzekwowana przez Komornika Sądowego B. M., a Spółdzielnia nie jest dłużnikiem J. C. Ponadto Spółdzielnia przekazała komornikowi B. M. wykaz wierzycieli N. sp. z o.o. oraz przesłała kopie zajęć wierzytelności kierowanych do pozwanej ze strony tych wierzycieli (w tym informację o wierzytelności przysługującej J. C.).

Komornik B. M. powiadomił komornika R. M., że wierzytelność przysługująca N. sp. z o.o. jest przez niego zajęta od 1 stycznia 2010 r. oraz wyjaśnił, że nie jest możliwe określenie wysokości sumy, jaka ostatecznie zostanie ściągnięta, jak również, że to on jest właściwy do dalszego prowadzenia egzekucji z zajętej wierzytelności.

R. M. nie przekazał sprawy o sygn. akt KM (...) komornikowi B. M.

W dniu 4 lutego 2011 r. SM „P.” dokonała spłaty zadłużenia wobec N. sp. z o.o. w ten sposób, że środki pieniężne zdeponowane u notariusza J. J. przelano na rachunek bankowy komornika B. M.. Z racji skuteczności egzekucji, w sprawie o sygn. akt: KM (...), komornik sądowy B. M. przygotował plan podziału sumy uzyskanej w jej ramach pomiędzy wierzycieli Spółki N.. J. C. nie uczestniczył w planie podziału, ponieważ nie złożył w tym zakresie stosownego wniosku, a akta sprawy o sygn. KM (...), nie zostały przekazane komornikowi B. M.

Postanowieniem z dnia 7 lutego 2011 r. komornik sądowy R. M. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone z wierzytelności i praw przysługujących dłużnikowi wobec komornika sądowego B. M. w związku z prowadzonym przez

niego postępowaniem egzekucyjnym. W dniu 14 lutego 2011 r. J. C. wniósł o wszczęcie i przeprowadzenie egzekucji przeciwko N. sp. z o.o. z wierzytelności przysługujących jej wobec notariusza J. J. w odniesieniu do sum ulokowanych w depozycie ustanowionym przez SM „P.”, a komornik R. M. dokonał stosownego zajęcia. Wobec informacji udzielonej przez notariusza J. J. o braku możliwości zajęcia tej wierzytelności z uwagi na to, że w dniu 16 lutego 2011 r., Spółce N. nie przysługiwała żadna wierzytelność wobec zdeponowanych sum, J. C. wezwał pozwaną Spółdzielnię do zapłaty kwoty 179 317,05 zł, tytułem odszkodowania. Podstawą wezwania był fakt niezrealizowania zajęcia wierzytelności. Wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, w dniu 11 lipca 2012 r., komornik R. M. umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygn. akt: KM (...).

W dniu 17 czerwca 2013 r. pomiędzy J. C., a „D.” sp. j. w Ł., doszło do zawarcia umowy przelewu wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność J. C. wobec Spółki N., w kwocie 70 000 zł, tytułem należności głównej, zasądzonej nakazem zapłaty z 14 czerwca 2000 r., wydanym przez Sąd Rejonowy wraz z należnymi odsetkami, a także wierzytelność J. C. wobec Spółdzielni Mieszkaniowej „P.”, w kwocie 179 317,05 zł wraz z należnymi odsetkami, z tytułu szkody wyrządzonej przez tę ostatnią, na skutek niezrealizowania zajęcia wierzytelności, dokonanego przez komornika R. M.

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2015 r., Sąd Okręgowy w W. oddalił powództwo Spółki „D.” sp. j. w Ł.. Sąd Okręgowy sprowadził istotę sporu do oceny zachowania się pozwanej Spółdzielni, polegającego na nieprzekazaniu kwot związanych z zajętą wierzytelnością przez komornika sądowego R. M. w sprawie o sygn. akt: KM (...), rozważając, czy zachowanie to stanowiło delikt skutkujący odpowiedzialnością wobec J. C., a tym samym wobec powodowej Spółki, jako cesjonariusza. Ostatecznie Sąd Okręgowy uznał, iż nie można przypisać pozwanej odpowiedzialności deliktowej i z tych względów oddalił powództwo. Wobec, natomiast, uznania, że brak jest roszczenia deliktowego, które było przedmiotem umowy przelewu wierzytelności z dnia 17 czerwca 2013 r. pomiędzy powodem a J. C., uzasadniony okazał się, zdaniem Sądu I instancji, wniosek, iż powódka nie posiadała legitymacji czynnej do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniosła „D.” sp. j. w Ł.. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj.: art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wskutek braku wszechstronnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, pominięcie w toku ustalania stanu faktycznego niektórych z przeprowadzonych dowodów i wyciągnięcie niedających się logicznie uzasadnić wniosków; art. 896 § 1 pkt 2 i art. 896 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż odmowa przekazania przez pozwaną zajętej pismem z dnia 21 stycznia 2011 r. przez komornika R. M. wierzytelności była zgodna z normą zawartą w tych przepisach; art. 896 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pozwana prawidłowo wypełniła obowiązki informacyjne wobec komornika sądowego R. M. Ostatni zarzut apelacyjny dotyczył naruszenia art. 415 k.c. w zw. z art. 886 § 3 k.p.c. i art. 902 k.p.c., poprzez uznanie, iż pomimo niezrealizowania zajęcia wierzytelności w sposób opisany w art. 896 § 1 pkt 2 k.p.c. i art. 896 § 2 k.p.c. oraz w piśmie R. M. z 21 stycznia 2011 r., pozwana nie postąpiła w sposób bezprawny, a wierzycielowi nie została wyrządzona szkoda.

W rezultacie powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości.

W odpowiedzi na apelację pozwana Spółdzielnia wniosła o jej oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2017 r. oddalił apelację, uznając ją za bezzasadną.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zaskarżony wyrok został oparty na prawidłowych ustaleniach faktycznych, a zarzuty wskazane w złożonym środku odwoławczym nie zasługiwały na uwzględnienie. Za bezpodstawny uznano pogląd, aby po stronie Spółdzielni doszło do naruszenia art. 896 k.p.c., a tym samym zaniechania w zakresie podjęcia działań i udzielenia wyjaśnień wobec komornika R. M., z czym wiąże się odpowiedzialność na podstawie art. 415 k.c. i w zw. z art. 886 § 3 oraz art. 902 k.p.c. Spółdzielnia Mieszkaniowa „P.” nie uchybiła obowiązkom wynikającym z art. 896 k.p.c., gdyż odpowiedziała komornikowi R. M. na dokonane zajęcie, udzielając stosownych wyjaśnień. W opozycji do twierdzeń powódki, Sąd Apelacyjny wskazał, że art. 896 k.p.c. nie nakłada na adresata zajęcia

egzekucyjnego absolutnego obowiązku przekazania środków komornikowi, który dokonał zajęcia lecz obliguje dłużnika wierzytelności, na wypadek odmowy wykonania zajęcia, do udzielenia odpowiedzi i wskazania przyczyny, dla której zajęcie nie zostanie zrealizowane. Obowiązek ten Spółdzielnia wykonała wyjaśniając, że jej majątek został zajęty przez innego komornika – B. M., w sprawie z wniosku Spółki N. i tym samym, brak jest możliwości swobodnego dysponowania tym majątkiem. Sąd Apelacyjny uznał za stroną powodową, że brak jest podstaw do przyjęcia, że w sprawie KM (...) doszło do zajęcia na rzecz N. sp. z o.o. wierzytelności przysługującej tej Spółce przeciwko SM „P.”, jednak nie zmienia to faktu, że toczyło się przeciwko Spółdzielni postępowanie egzekucyjne i było ono skierowane do całego jej majątku. Jak przyjął Sąd II instancji, analiza dokumentów, zgromadzonych w aktach sprawy i dołączonych aktach egzekucyjnych o sygn. akt: KM (...) wskazuje, że egzekucja skierowana była także do rachunków bankowych Spółdzielni, które komornik B. M. zajął. W tej sytuacji Spółdzielnia nie była uprawniona do przekazania środków na rzecz jakiegokolwiek innego podmiotu, poza organem egzekucyjnym. Zachowanie przeciwne prowadziłoby do działania wbrew przymusowi państwowemu i stanowiłoby nieuzasadnione premiowanie niektórych wierzycieli N. sp. z o.o.

Ponadto Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że pomimo przekazania przez pozwaną Spółdzielnię J. C. informacji o tym, że już wcześniej inni wierzyciele złożyli wnioski egzekucyjne przeciwko Spółce N., a postępowania te uprzednio zainicjował komornik B. M., który wobec zaistnienia zbiegu egzekucji sądowej, w piśmie z dnia 1 lutego 2011 r., wskazał siebie jako komornika właściwego do dalszego jej prowadzenia z mocy art. 773¹ § 2 k.p.c., nie zostały podjęte działania skutkujące przekazaniem sprawy sygn. akt KM (...) właściwemu komornikowi, a tym samym przyłączeniem się J. C. do egzekucji prowadzonej przez tego komornika. W konsekwencji J. C. nie uczestniczył w planie podziału sum uzyskanych w ramach egzekucji, prowadzonej przez komornika sądowego B. M., a powódka nie próbowała wyjaśnić, z jakich względów ten wierzyciel nie przyłączył się do egzekucji prowadzonej przez B. M. na rzecz innych wierzycieli Spółki N. i w rezultacie nie uczestniczył w planie podziału, sporządzonym przez tego komornika. Ostatecznie apelacja Spółki „D.” sp. j. w Ł. została w całości oddalona.

Skarga kasacyjna powódki została oparta na art. 398³ § 1 pkt 1) k.p.c.

Skarżąca zarzuciła naruszenie:

- art. 896 § 1 pkt 2 k.p.c. przez uznanie, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachowanie dłużnika zajętej wierzytelności, tj. Spółdzielni Mieszkaniowej "P." w W., polegające na dokonaniu wpłaty kwoty 19.366.596,90 zł za pośrednictwem depozytu notarialnego na rachunek bankowy komornika sądowego B. M. było zgodne z tym przepisem i nie spowodowało niedopełnienia obowiązków ciążących na dłużniku zajętej wierzytelności, w tym obowiązku powstrzymania się od uiszczenia świadczenia na rzecz dłużnika;

- art. 896 § 1 i 2 k.p.c. wskutek uznania, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachowanie Spółdzielni Mieszkaniowej "P." w W., polegające na odmowie przekazania zajętej wierzytelności komornikowi sądowemu R. M. (sprawa o sygn. akt KM (...)), z uwagi na fakt prowadzenia egzekucji przeciwko dłużnikowi zajętej wierzytelności w celu wyegzekwowania tej wierzytelności przez komornika sądowego B. M. (sprawa o sygn. akt KM (...)), należy uznać za prawidłowe wykonanie obowiązków przez dłużnika zajętej wierzytelności;

- art. 896 § 2 pkt 1 k.p.c. przez uznanie, że podanie nierzeczywistej przeszkody w realizacji zajęcia wierzytelności stanowi prawidłowe wykonanie obowiązków dłużnika zajętej wierzytelności;

- art. 415 k.c. i art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 896 § 1 i § 2 k.p.c. i art. 886 § 1 pkt 2 i § 3 k.p.c. oraz art. 902 k.p.c. wskutek uznania, że niewykonanie przez pozwanego obowiązku przekazania świadczenia komornikowi sądowemu R. M. (sprawa o sygn. akt KM (...)) wynikającego z dokonanego pismem z dnia 21 stycznia 2011 r. zajęcia wierzytelności stwierdzonej wyrokami Sądu Apelacyjnego w (...), z dnia 15 grudnia 2009 r., (sygn. akt I ACa (...)) oraz Sądu Okręgowego w W., z dnia 30 grudnia 2005 r. (sygn. akt XVI GC (...)) nie nosi znamion działania zawinionego, w wyniku którego wierzycielowi została wyrządzona szkoda w wysokości wynikającej z zakresu dokonanego zajęcia wierzytelności;

- art. 896 § 1 i § 2 k.p.c. w związku z art. 902 k.p.c., art. 886 § 3 k.p.c., art. 415 k.c. i art. 361 k.c. poprzez uznanie, że wykonanie przez pozwaną

obowiązku przekazania środków komornikowi sądowemu R. M., spowodowałoby wyrządzenie szkody innym, niż J. C., wierzycielom Spółki "N.", w sytuacji, kiedy nie dokonano ustaleń w przedmiocie tego, aby wierzytelność stwierdzona wyrokami Sądu Apelacyjnego w (...), z dnia 15 grudnia 2009 r., (sygn. akt I ACa (...)) oraz Sądu Okręgowego w W., z dnia 30 grudnia 2005 r. (sygn. akt XVI GC (...)) w styczniu i lutym 2011 r. roku była zajęta na rzecz jakiegokolwiek innego, niż J. C., wierzyciela Spółki "N.", przy jednoczesnym ustaleniu, że nie była ona zajęta w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego B. M. w sprawie o sygn. akt KM (...);

oraz błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie:

- art. 509 k.c. przez przyjęcie, że nie doszło do skutecznego przelewu wierzytelności przysługującej J. C. wobec Spółdzielni Mieszkaniowej "P." w W., z tytułu szkody wyrządzonej wskutek: niezrealizowania obowiązków z art. 896 § 1 i 2 k.p.c. na rzecz „D.” sp. j. w Ł., a w konsekwencji przyjęcie, że powodowi nie przysługiwała legitymacja czynna do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie;

- art. 362 k.c. wskutek uznania, że działania J. C. polegające na niekierowaniu egzekucji do innych potencjalnych, składników majątku dłużnika, niż wierzytelność stwierdzona wyrokami Sądu Apelacyjnego w (...), z dnia 15 grudnia 2009 r., (sygn. akt I ACa (...)) oraz Sądu Okręgowego w W., z dnia 30 grudnia 2005 r. (sygn. akt XVI GC (...)), wypełniają znamiona przyczynienia się do powstania lub zwiększenia rozmiarów szkody i to w stopniu uzasadniającym bezzasadność roszczenia odszkodowawczego, pomimo niedokonania ustaleń w przedmiocie rozmiarów rzekomego przyczynienia się J. C.;

- art. 896 § 1 pkt 2 k.p.c. wskutek uznania, że przelewy bankowe z dnia 3 lutego 2011 r. zostały zrealizowane przez notariusza J. J. w wyniku działań egzekucyjnych komornika sądowego B. M., pomimo tego, iż w sprawie nie ustalono aby komornik ten w toku postępowania egzekucyjnego o sygn. akt: KM (...), wezwał notariusza J. J., w trybie art. 896 § 1 k.p.c. do przekazania mu świadczenia przysługującego Spółdzielni Mieszkaniowej "P." w W., wobec powyższego notariusza z tytułu ustanowionego na jej rzecz depozytu.

We wnioskach skarżąca domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i zmiany wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 grudnia 2015 r. przez zasądzenie od pozwanej na rzecz „D.” sp. j. w Ł., kwoty 179.317,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na tę skargę pozwana Spółdzielnia wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna nie ma uzasadnionych podstaw prawnych. Prawdłowo sądy obu instancji sprowadziły istotę sporu do oceny, czy zachowanie pozwanej i czynności podjęte przez nią na podstawie art. 896 § 1 i 2 k.p.c. uzasadniają twierdzenie o odpowiedzialności Spółdzielni Mieszkaniowej „P.” wobec powódki w oparciu o normę art. 415 k.c. w zw. z art. 886 § 3 i art. 902 k.p.c. Słusznie również Sąd Apelacyjny uznał, że ocena zachowania pozwanej nie uzasadnia przyjęcia jej odpowiedzialności deliktowej na podstawie powołanych przepisów. Zważyć bowiem należy, że SM „P.” udzieliła komornikowi sądowemu R. M. wyczerpujących wyjaśnień w odpowiedzi na zajęcie wierzytelności przysługującej N. sp. z o.o., a w szczególności wskazała, że nie uiści zajętej w postępowaniu KM (...) wierzytelności, ponieważ „nie przekazuje swoich zobowiązań wobec N. sp. z o.o. poza postępowaniem prowadzonym w sprawie o sygn. KM (...)”. Pozwana miała przy tym świadomość, że do postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie KM (...) z wniosku N. sp. z o.o. przeciwko SM „P.” przystąpili z kolei wierzyciele N. sp. z o.o.

Sytuacja prawno-procesowa pozwanej była skomplikowana, gdyż J. C. był wierzycielem N. sp. z o.o., z kolei N. sp. z o.o. była wierzycielem SM „P.”, a inne podmioty były wierzycielami N. sp. z o.o. obok J. C., jednocześnie jeden komornik sądowy (B. M.) prowadził w sprawie KM (...) egzekucję tak na rzecz N. sp. z o.o. jak i na rzecz wierzycieli tej Spółki, a drugi komornik sądowy (R. M.) dokonał w innym postępowaniu egzekucyjnym zajęcia wierzytelności egzekwowanej już przez komornika sądowego B. M. Ocena tej sytuacji (co do pierwszeństwa do zajętej wierzytelności) wymagała, po pierwsze – posiadania wiedzy prawniczej, a po drugie – szczegółowej znajomości czynności egzekucyjnych podjętych w sprawie KM (...),

celem stwierdzenia, czy wierzytelność ta została uprzednio zajęta przez komornika B. M., co uzasadniałoby zastosowanie art. 773 [1] k.p.c. Na marginesie wskazać trzeba, że z pisma komornika sądowego B. M. (k 19 akt KM (...)) wynika, że wierzytelność była zajęta wcześniej przez tego komornika.

W tym stanie rzeczy, nie można uznać za nieprawidłowe działań SM „P.”, w imieniu której udzielał informacji komornikowi R. M. Prezes tej Spółdzielni, podjętych w zaufaniu do komornika sądowego, który prowadził przeciwko niej postępowanie egzekucyjne z wniosku N. sp. z o.o. Nie można wymagać od dłużnika, aby jego wiedza i obowiązki szły tak daleko, aby rozstrzygał on w istocie spory kompetencyjne bądź spory o pierwszeństwo co do prawa pomiędzy dwoma organami egzekucyjnymi, które powinny reprezentować autorytet Państwa.

Komornik sądowy R. M. powziął przy tym informację, że zajęta przez niego wierzytelność jest egzekwowana przez komornika sądowego B. M. w sprawie KM (...). Komornik sądowy B. M. poinformował z kolei komornika sądowego R. M. o tym, że wierzytelność przysługująca N. sp. z o.o. jest przez niego zajęta od 1 stycznia 2010 r., a ponadto wyjaśnił, że nie jest możliwe określenie wysokości wierzytelności, jaka ostatecznie zostanie ściągnięta, oraz że to on jest właściwy do dalszego prowadzenia egzekucji z zajętej wierzytelności. Mimo to, komornik sądowy R. M. nie podjął czynności, które mogły doprowadzić do skutecznej egzekucji na rzecz J. C., chociażby w części, a sam J. C. złożył wniosek o umorzenie egzekucji w części w części co do wierzytelności przysługujących od komornika B. M. Niezależnie przy tym od tego, czy informacja o wcześniejszym zajęciu wierzytelności przez komornika sądowego B. M. odpowiadała rzeczywistemu stanowi rzeczy, czy też nie, okoliczność ta, jak już wyżej wskazano, nie obciąża pozwanej w tym konkretnym stanie faktycznym.

Reasumując, stwierdzić należy, że przekazanie zajętej w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie KM (...) wierzytelności komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie w sprawie KM (...), mogło – obiektywnie rzecz biorąc – pozbawić J. C. zaspokojenia (przy założeniu, że wierzytelność ta nie była zajęta przez komornika sądowego B. M. oraz przy założeniu, że wierzytelność ta pozwalała na zaspokojenie wierzycieli w całości), jednak pozwana nie ponosi winy

za taki stan rzeczy, a odpowiedzialność na podstawie art. 886 § 3 w zw. z art. 902 k.p.c. oparta jest właśnie na zasadzie winy, nie zaś na zasadzie ryzyka (por. np. wyrok SN z dnia 13 października 2010 r., I CSK 707/09, LEX nr 784901).

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy za bezzasadne uznał zarzuty skargi kasacyjnej naruszenia art. 896 § 1 i § 2 k.p.c. oraz art. 886 § 3 k.p.c. w związku z art. 902 k.p.c. i art. 415 k.c., a także art. 361 k.c.

Nietrafny okazał się również zarzut naruszenia art. 509 k.c., jednak podkreślenia wymaga, że roszczenie powoda było bezzasadne nie z powodu braku legitymacji czynnej, ale z powodu skutecznego podniesienia przez pozwaną zarzutu braku przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, jaki przysługiwał jej na podstawie art. 513 § 1 k.c., co skutkowało tym, że będąca przedmiotem cesji wierzytelność nie powstała.

Z przytoczonych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. oraz art. 98 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., wobec bezzasadności podstaw kasacyjnych, orzeczono jak w sentencji.

aj